

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével).

Árma mindenütt 1 krajczár.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai szétküldéssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.Szerkesztési órák:
délután 10 órától délután 3 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztési telefon: 686.

Kiadóhivatali telefon: 382

Budapest, febr. 23.

**Bánffy miniszterelnök el-
lenzi a főváros március
15-iki ünnepét.**

Sérelmek.

Elmult a gravaminális országgyűlések korszaka. 1848 előtt, amikor a karokat és rendeket országgyűlésre összehívták, az országgyűlés működése főleg s olyik országgyűlésen kizárólag nemzeti sérelmek tárgyalásából állott.

Ilyen sérelmi vita lesz most, vagy legalább annak kellene lennie az igazságügyi költségvetés tárgyalásánál.

A szocialista forrongással kapcsolatban a mozgalom hirtelen erőszakos kitörése által láthatólag megszavart kormány vagy elvesztette a fejét s kapkodásában a legkönnyelműben nyult mindenhez, ami keze ügyébe esett, avagy ha nem könnyelmű megmondhatatlanság volt rugója sérelmes intézkedéseinek, akkor a munkás forrongás rég lesett alkalomnak látszik a polgári szabadságok megnyirbálására.

A szabadság homlokán szemtelenkedő szocialista legyet akarta a kormány agyoncsapni, de ahelyett magát a szabadságot bunkozza le.

Az igazságügyi vita során a nemzeti jogokra ejtett sérelmeket szóba hozni kötelesség.

A mostani igazságügyminiszternek Erdélynek a munkája az új bünvádi eljárás életbeléptetése. Ez az új bünvádi eljárás a polgári szabadságnak személyes szabadságnak a tulajdonjognak lényeges biztosítékát állította fel annak részletes megállapításával, hogy házkutatást csak vizsgálóbírói rendeletre lehet végezni, de a rendőrségnek ehhez nincs joga. És mégis azt kellett hallani a múlt napokban a képviselőházban, hogy Perczel belügyminiszter majdnem dicsekedve verte a mellét, hogy ő rendelte el a házkutatást. Nyíltan büszkélkedett a törvénysértéssel, mire pedig semmi égető szükség sem volt, mert ha igaz az, hogy a szocialista forrongások számai a fővárosba nyulnak, a kormánytól függő kir. ügyészség könnyen és rövid uton eszközölhetett volna ki házkutató végzést a nyíregyházi vagy a s.-a.-ujhelyi vizsgálóbírótól s a vizsgálóbíró végzése alapján a táviratilag felhívott rendőrség aztán a törvényes formák között járhatott volna el.

A polgári szabadság másik sérelme a gyülekezési szabadságot korlátozó belügyminiszteri rendelet. Feltétlenül sérelem ez, mert egy szerinti bejelentés helyett hatósági engedélyhez köti a gyűlések tartását. Érinti ez a kérdés az igazságügyi miniszteri tárczát is, mert a jogközből rendelet az az ellen vétőket kihágásért büntetni rendeli s az afelett való bíraskodást Perczel a közigazgatási hatóságokra, Budapesten a rendőrségre bizza, noha a hasonló természetű kihágások a járásbírók elé tartoznak.

Az egyesülési szabadságon is rajta van a kormány keze. A nagy nyilvánosság előtt még ismeretlen a belügyminiszteri rendelet, de már fogantatban van, mert a budapesti munkás egyletek ellenében, válogatás nélkül, hogy azok szocialdemokraták-e, vagy se, már ez alapon járt el a rendőrség, amelynek eddig felügyeleti joga se volt az egyesületek felett.

Ha minden szabadság elveszett, de megmarad a sajtószabadság, ezzel az egygyel vissza lehet szerezni a többi. Ez régi igazság. De most nálunk veszendőben van a sajtószabadság is, épen az igazságügyminiszter rendeletével amely a postán életbeléptetett előleges cenzurával nyakára lépett a sajtószabadságnak.

Sérelem van elég. De van, aki e sérelmeket szóba hozva, orvoslást és megtorlást keres?

A sérelmek oly súlyosak, hogy a velők szemben a passzivitás köpenyegébe burkolóznai bűnös könnyelműség. Ha az ellenzéki képviselők vonakodnak teljesíteni népképviselői tisztókat, mondjanak le s akkor küld helyökbe a nemzet másokat szabadságának megvédelmezésére.

A szocialista lázongásokat elkell fojtani, a bujtogatásoknak véget kell vetni, de az nem tűrhető, hogy mindez csak ürügy legyen az összes polgári szabadságok elkobzására. Ne pótolja a kormány eddigi mulasztásait oly szemfényvesztő intézkedésekkel, amelyek az eddigi zavarokra nézve csak az eső utáni köpenyegét képezzenek, de a szocialista törvénytelenlések helyett az alkotmányos szabadságot sujtják.

A kormányt a nagybirtokosok részéről a házban még ma is továbbmenő lépésekre ösztökélik, de lesznek-e a szabadságnak szószólói?

Budapest, február 23.

× **A várnai petíció.** A néppárt központi irodájában értesüléstünk szerint már készen van a petíció, amelyet **Rossival** István várnai mandátuma ellen már legközelebb be fognak nyújtani. A petíció igen rövid és főleg arra támaszkodik, hogy preszió és vesztegetések mellett **Petrás** választási elnöknek a zárórában tanusított törvény ellenes eljárása okozta azt, hogy **Markovics** János kisebbségben maradt.

A képviselőház ülése.

Hamvazó szerdai hangulatban gyűlekeznek a honatyák a három napi vakáció után. Vagy talán nem is olyan nagyon bűnbánók ezek a vidáman adomázó törvényhozók...

Ma még **Wlassics** van soron, de **Erdély** miniszter már szintén felrakja az asztalra a sok milliós jegyzettől duzzadó tárczáját.

Szilágyi kényelmesen elhelyezkedvén az elnöki trónusban az előterjesztések sorát megkezdi és ma sok a mondani-
valója.

Telesi Sándor gr. és Fischer Sándor képviselők egészségi okokból öt, illetőleg négy heti szabadságot kérnek és kapnak a Háztól; — **Bruckner** Vilmos Nagyszében sz. kir. város II-ik választókerületében időközben megválasztott képviselőt, megválasztása óta az előírt 30 nap elteltén, végleg igazolja a Ház; A miniszterelnök arról értesíti a Házat, hogy az 1898. évben kiállítandó ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslatot a király szentesítvén s az mint a folyó évi III-ik törvények az «Országos Törvénytár» utján kihirdetett.

Kolozsvár sz. kir. város és **Somogy** vármegye az 1848-iki események félévszázados évfordulójának megünneplése tárgyában, — **Somogy** vármegye a Gellérthegyén létesítendő pantheon ügyében irnak fel a képviselőházhoz.

Lukács László pénzügyminiszter bemutatja jelentését a Pozsony, Szombathely, Zágráb és Eszék városok részére az 1896. XXVI. t. cz. 5. §-a alapján engedélyezett rendkívüli házadó mentessége tárgyában.

Ezután rátértek a napirenden levő **kultusz-budgetre.**

A középiskolák tételénél

Mócsy Antal az ellen emel szót, hogy a közoktatásügyi miniszter a katolikus középiskoláknál nem ugyanolyan ellenőrzést gyakorol, mint más felekezeti iskoláknál. Mócsy azt is kívánja, hogy a kormány tegye oda a katolikus alapokból fentartott és még **Mária Theresia** által alapított gimnáziumok kir. jelzője után a kath. jelzőt is és adja meg az ilyen gimnáziumok katolikus jellegét.

Wlassics miniszter arra utal, hogy a katolikus középiskolák a törvény alapján s a kormány vezetése alatt állanak s így nem részesülhetnek olyan elbánásban mint a kormánynak csak felügyelete alatt álló autonóm protestáns iskolák. A királyi gimnáziumok elnevezése a történelmi jog alapján áll se gimnáziumok katolikus jellege sértetlenül áll fenn.

A testi nevelés ügyéről **Papp** Samu doktor mondott most tanulmányzámbe menő beszédet. A középiskolában főképp az ifjúsági játékokra helyez nagy súlyt, s részletesen foglalkozik az iskolai tantervek higiéniai hibáival. Nem barátja a nődoktoroknak, s a hölgyek karzatá-

nak nagy megbotránkozására fejtegeti, hogy a nő agya kisebb a férfiénál, s a nők komolyabb tanulmányra — kevés kivétellel — nem alkalmasak.

Ezt az axiomát néhány jobboldali öreg ur nagyon meghelyesli, **Andrássy** Tivadar gróf a jobboldal első padsorában tiltakozóan int.

Papp dr. a vidéki városokban ifjúsági játékterek létesítését sürgeti, s általános helyeslés közt mutat rá arra, hogy a fővárosban mennyire elhanyagolják a szabad terek létesítéséhez fűződő nagy egészségügyi érdekeket. A szünidei gyermektelep a legáldásosabb intézmények egyike. Kívánatosnak tartja, hogy a miniszter megvizsgálja a középiskolai ifjúság egészségi állapotát s ezt is felvegye jelentésébe.

A szakszerű beszédet a Ház minden oldalán nagy tetszéssel fogadták, sőt **Madarász** bácsi szót is kért, hogy a kormánypárt doktorának az ifjúság testi nevelése érdekében elmondott szavaiért mint polgár, mint képviselő és mint apa elismerését fejezze ki. **Madarász** bácsi azután elmondja, hogy olyan feladatokat adnak a középiskolákban, hogy a gyermekek egész éjjel elkinlód-
nak velük. A fiának is egyszer olyan milliós szorzást kellett csinálni, hogy háromszor is elvétette. Pedig okos fiu!

Azután ő maga is nekiült, s ugy valahogy megcsinálták, kéri a «közoktatásügyi kormánytagot», hogy szüntesse meg ezeket az állapotokat, mert már nem tudja elnézni, hogy a szegény gyermekeket úgy felpakolják könyvekkel, mint valami teherhordó tevé.

Az öreg ur tanácsait nagy melegséggel fogadták.

A kormánypárt doktora után a néppárt sem maradhatott el. **Major** Ferencz doktor is kifejtette nézelét az ifjúság testi neveléséről. Ő is sürgeti, hogy a főváros szabályozásánál létesítsenek lehetőleg sok szabad teret, mert különben Budapest a világ legegésztelenebb városa lesz. A tornázás mikénti keresztülvitelére is fel kell ügyelnie a kormánynak, s járjon el a miniszter szigoruan a játékszerek létesítésének elrendelésénél.

Hock János is szót kér. Az első kötelesség az, — ugymond — hogy az ifjúságot úgy neveljük, hogy fizikailag is teljesíthesse kötelességét. A testi és a szellemi fejlődést összhangba kell hozni. Nálunk a testi nevelés elhanyagolása már az elemi iskolában kezdődik. A rendgyakorlatok semmit sem érnek. Az ifjúság tulterhelése nemcsak a tananyag nagyságában nyilvánul, hanem abban is, hogy a gyermek hosszú ideig kell a túltömött, fülledt levegőjű iskolai szobában tartózkodjék. Az óvodában nem kell a gyermekeket elméleti tárgyakkal zaklatni. A középiskolai tulterhelést minden pedagógus elismeri. Az a baj, hogy azt hisszük, hogy a tanár már az iskolában beleviszi azt az anyagot a tanuló elméjébe. Pedig sajnos a tanár nem így fogja fel a hivatását, — felolvassa egy-két szóval megmagyarázza az anyagot, s a gyermek otthon órákon át bajlódik a tanulással. E helyett a bürokratikus munka helyett a tanár már az iskolában bele kellene vigye a tananyagot a tanuló lelkébe, saját érzelmi és értelmi világát öntse át az ifjuba. Nagy örömmel látja az ifjúság testi nevelésének ügye iránt nyilvánuló érdeklődést.

Wlassics miniszter csak röviden beszél. Ő is örömmel hallotta az eszmecsereit, de kijelenti, hogy ezen a téren az ő intenciója is az, hogy minél többet tegyen az ifjúság testi nevelése érdekében. **Hock** téved, mert az óvo-

dában nincsenek elméleti tárgyak. Végül kijelenti a miniszter, hogy a tornaügy most van revízió alatt.

A tételt elfogadják.
A tanfelügyelő tételénél Mócsy Antal a népnevelés felekezeti vallásos alapját félti. Vannak a tanfelügyelők közt nagyon sokan, akik az ügynek rovására alkalmatlan helyen fitogtatják hatalmukat s ezzel aláássák a tanulók előtt a tanító tekintélyét. Figyelmeztesse a miniszter alkalomadtán a tanfelügyelőket ennek helytelen voltára.

Thaly Kálmán kijelenti, hogy a népnevelésnek nemcsak vallásosnak, hanem nemzetinek és magyarának is kell lenni.
— *Mi is azt akarjuk!* — kiáltja közbe Rakovszky István.

— *Nem mindig!* — vágja vissza Thaly.
— *Hát Bethlen Gábor...* — szól erre Rakovszky.

A kurucz-tudósból felforr a kálvinista hazafiasság, s nagy haraggal dörgi Rakovszky felé:

— *Bethlen Gábor királyom volt — feleséges uram és védte a nemzetet.*

— *A törököt hozta ránk!* — folytatja Rakovszky a háborúságot. Thaly pedig tüzesen kiáltja vissza:

— *A szabadságért harcolt!*
Azután még pár szót szólnak a tanfelügyelők, s azután megszavazták a tételt.

A tanítóképző intézetek tételénél Mócsy Antal visszatér alaptémájára. A vallásos nevelésben — úgy mond — be foglaltatik a nemzeti nevelés is. A tanítók anyagi helyzetének javítását sürgeti.

Thaly és Mócsy magyarázgatják a felekezeti szavakat s ezután öt perc szünet következik.

A tanítói nyugdíjazásról. Páder Rezső beszél a szünet után. Helyteleníti, hogy a tanítói nyugdíjakért a gyermekeket adóztatják meg 15 krajczárjával. A befizetés ugyanis nehézségekkel jár. A nyugdíjintézetet szemben sok gyanúsított megjegyzés hangzik fel. Ezért szükséges tartja, hogy a számadások a Ház elé terjesztessenek.

— Hiszen megtettem! — jegyzi meg Wlassics mosolyogva; erre azután Páder elpirulva mentegődzik, hogy ő nem kapta meg. A tanítók helyzetének sürgős javítását, a tanítói fizetés méltányos rendezését tartja szükségesnek. Ez fontosabb, mint a 200 ezer forintos menulovak, és új miniszterelnöki paloták építése.

A t. Ház sportsmanjei mély sajnálkozással nézik a naiv papra, aki ezután a tanítói sztrájk veszedelmét festette a falra. Végül határozati javaslatot nyújt be, melyben a kormányt a néptanítók anyagi helyzetének javítására vonatkozó törvényjavaslat benyújtására kivanja utasítani.

Madarász József kijelenti, hogy csatlakozik Páder határozati javaslatához, de nem hiszi, hogy a magyar tanítók csatlakoznának a társasakhoz vagy társbeliekhez.

A t. Ház kérdőjellel vált, s Madarász bácsi siettel megmagyarázni, hogy a szocializmus magyarul »társaság« vagy »társbeliség«. Tehát Madarász bácsi nem félti a hazafias magyar tanítókat a társbeliektől, de azért sürgeti a tanítók anyagi helyzetének javítását — a fizetésük 600 forintra felemelését.

Wlassics miniszter Pádernek panaszára felmutat egy kék füzetet, a kormány évi jelentését a tanítói nyugdíjalap állásáról. Sajnálja, hogy Páder itt vádakat emel, noha még erről sem volt sejtése. A tanítói fizetésekről is szól. A felekezeti iskolák még a fennálló törvény daczára sem fordulnak az államhoz a tanítói fizetés kiegészítéséért. Ezt most egy szigorú rendelettel szünteti meg; a határozati javaslat mellőzését kéri.

A tételt a többség Páder határozati javaslatának mellőzésével megszavazza, s ezzel a budget tárgyalása felfüggesztetvén, az interpellációkra térnek rá. Előbb azonban Szilágyi előterjesztésére a holnap esti ülés napirendjére a kultusz-budget tárgyalásainak befejezése esetére az igazságügyi tárcza költségvetésének tárgyalását is kitűzik. Továbbá bejelenti az elnök, hogy holnap válaszol a pénzügy-

miniszter Gullner Gyula interpellációjára a szolnoki dohánybevitel hivatalsérelmek tárgyában s Várossy Gyula interpellációjára a 48-as honvédek ügyében.

Ezután következtek az interpellációk Molnár János ismét a csacziai eltiltott táncmulatság miatt interpellált pedig úgy mond egy másik bálon ott táncolt akkor Gajari Géza és Ráth Péter is, akik erről tanúságot is tehetnek. Multkor elvi szempontból interpellált, ma az ügy érdemére nézve kéri meg a belügyminisztert!

Perczel belügyminiszter rögtön válaszolt.

A hozzá felterjesztett jelentések alapján ismétli, hogy az alispán a járási orvos előterjesztésére tiltotta be a csacziai katolikus körmulatságát. De ugyanezt tette az izraelita négyzet mulatságával is. Különböző tiltakozások ellen, hogy Molnár az öszes katolikusok nevében beszéljen, ő csak a néppárt nevében beszélhet. Kéri válasza tudomásul vételét.

Molnár János újra szót kér és viharos derültég között konstatálja, hogy valthányiszor a néppárt Tren-csénmegyében fellép, ott mindig járvány van.

A nagy kacagásra azután siet hozzá-tenni:

— ... szabadelvű járvány!

A miniszter válaszáat természetesen nem veszi tudomásul, de a többség nem osztja nézetét.

Andrássy Sándor grófra került azután a sor, aki a Szabolcsban és Zemplénben elterjedt úgynevezett agrárszocializmus mozgalommal foglalkozik, melynek egyetlen oka szerinte az igazgatás.

— *Látjuk —* úgy mond — *hogy nem a rossz viszonyok okozták azt, mert éppen a jómódú gazdák a legveszélyesebb szocialisták.*

Andrássy gróf ezután részletesen foglalkozik a szocialista igazgatók a működésével, végül kifejti, hogy három irányú intézkedést tart szükségesnek: 1. Fel kell osztlatni a miniszter által említett budapesti központi részvénytársaságot, mely az igazgatást vezeti; 2-szor szükséges, hogy a közgazgatási közegek a vidéken is a legnagyobb szigorral gátolják meg az igazgatók garázdálkodását 3. szükségesnek tartja, hogy az igazgató sajtó működésének gátat vessenek. Megvallja, hogy nem szívesen látja a kormány legutóbbi cenzurásziú intézkedését, ami azonban nem azt jelenti, mintha nem tartaná ő is szükségesnek, hogy a kormány a méltelyező forradalmi sajtó ellen lépjen fel, úgy azonban, hogy azok a tisztességes, a politikai sajtót ne érintsek.

Leghelyesebbnek tartaná, ha a miniszter itt a házban kijelentené, hogy milyen rendszabályokat tervez.

Ezután terjeszti elő a következő interpellációját:

Milyen rendszabályokkal szándékozik a kormány a jogrend elleni igazgatásokat meggátolni?

A miniszter nem válaszolt.

Az ülés 2 órakor ért véget.

Tallhegygyel.

A hétfői Karácsonyi-bálon, a meleg vacsora után néhány öregebb mágnás, köztük egy diplomata, csendes diskurzusra verődött össze. Többek között szóba került a rendjelek és nemesítések árúbobocsjátása ellen megindított ismeretes akció is. Ebből az ötletből az említett diplomata a »Figaro házassága« hírneves szerzőjének, Beaumarchaisnak életéből igen érdekes kis epizódot mondott el. Caron — így kezdte az elbeszélést — 1756-ban, udvari szakács korában ragasztotta egyszerű nevéhez a »de Beaumarchais«-t. Manóvere azonban a »canaille«-ből a »noblesse«-be emelkedni csak 1761-ben vált be, amikor is 85,000 frankért sikerült a királyi titkári címet meg-

vásárolnia. Ez az üzlet az óras fiát jog szerint nemesítette. Ellenségei azonban nemességét vitássá akarták tenni, akciójukkal szemben azonban de Beaumarchais ur diadalmas gunynyal kiáltott fel: »Senki sem vitathatja el tőlem nemességemet, mert erről a nyugta a zsebemben van!«

Az előkelő társaság arcán Beaumarchais hatalmas és talán most aktuális slágerének behatása alatt csendes, azonban annál többet mondó mosoly vonult végig.

Tibony

Sztrájk a Ganz-gyárban.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A Ganz-gyár villamossági osztályának munkásai — sztrájkra készülnek.

A munkások ötös bizottsága ma délelőtti adta át Mechwart igazgatónak nyolcz pontban foglalt kérését azzal a kijelentéssel, hogy ha szombatig az igazgatóság nem teljesíti kérésüket beszüntetik a munkát. A nyolcz pontban foglalt követelésük szó szerint ez:

1. Récssei műhelyfőnök ur a munkásokkal szemben az udvariasság és jó bánásmód legegység követelményeit is teljesen mellőzi. Szemtanuk tudják bizonyítani, hogy egy ártatlan munkást csak azért, mert egy gyűlésen a jelenlegi megélhetés nehézségeiről beszélt, úgy szólván leköptött. Szemtanuk tudják bizonyítani azt is, hogy revolverrel jár a műhelyben. Ez okoknál fogva kérjük a tekintetes igazgatóságot, hogy szíveskedjék öt arra utasítani, hogy a munkásokat és munkásnőket tisztességes emberi bánásmódban részesítse.

2. Kérjük a tekintetes igazgatóságot, hogy engedélyezze, miszerint az ipari és gépmunkások a mostani akkord és alapárak megmaradása mellett az alapbérékhez még száz százalékot kereshessenek meg. A nőknél azok a rekkord árak, amelyeknek árai annyira le vannak szorítva, hogy szorgalmas munka mellett sem képesek, nem tiz, tizenkét krajczárt óránként, hanem ennek felét sem megkeresni, ennek a rekkordnak árai emeltesse fel úgy, hogy a munkásnők óránként legalább tíz krajczárt kereshessenek meg. Az új munkásnők legfeljebb hat héten át hatvan krajczár napidíj mellett dolgozzanak, míg az akkord munkába bejöhettek. A napszámok részére óránként két krajczár javítást kérnek. Ünnepnapi és tíz órai napi munka után a munka szüneteljen. Ha kivételes esetekben a munka nem szünetel, óránként az ipari munkások részére az alapbér felét, a napszámok részére az alapbér negyedét kérjük, mint pótlékot.

3. Kérjük a csoportmunkák rendezését olyképpen, hogy a segédmunkások a csoportmunkához képest arányos osztalékban részesüljenek.

4. Az eltört szerszámokat és mindenféle büntetéspenzt csakis az esetben legyünk kötelesek megfizetni, ha azt az összes munkások által megválasztott hetes bizottság a megtartott vizsgálat után kimondja.

5. A dohányzás oly helyeken, ahol könnyen gyúlható tárgyakkal nem foglalkoznak, úgy mint eddig, ezentúl is meg legyen engedve.

6. Kérjük az új-gyáriközöttek rendezését.

7. A mosakodás megkezdése délelőtt már háromnegyed 12-kor, este pedig háromnegyed 6-kor kezdődjék, mivel a mosakodó helyiségek oly szűkek, hogy negyedóránál tovább vagyunk kénytelenek várakozni, míg sor kerül mindnyájunkra.

8. Bejelentjük a tek. Igazgatóságnak, hogy ha közöltünk a mozgalomért bárkit is megrendszabályoznának, egymásért közösséget vállalunk.

Az igazgatóság érdemlegesen nem válaszolt ma.

TÁVIRATOK

ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

Zola bírái előtt.

Páris, febr. 23. (Az Esti Hírlap távirata.) A lapok egyhangzóan konstátálják Laborinak tegnapi védőbeszéde által elért sikerét, mely beszéd a hallgatókat egészen más véleményre térítette. A »Figaro« azt mondja, hogy a védőbeszéd az egyik részen reményt, a másik részen félelmet keltett. A revízió mellett harcoló lapok kijelentik, hogy Zola elítélése a campagne-nak nem vetne véget.

Az oroszok Kinában.

London, február 23. (Az Esti Hírlap távirata.) A Timesnek jelentik Pekingből tegnapi kelettel: Az a válasz, melyet Oroszország a kínai kormánynak annak megkeresésére adott, hogy Oroszország újabb biztosítékot adjon arra, hogy a tél elteltével Port Arthurból kivonul, nem hangzik megnyugtatóan. Az orosz kormány ugyanis megjegyezte, hogy az orosz hajók hosszabb ideig maradnak Port-Arthurban, mint eredetileg tervezve volt, mert azoknak viszonzása Kína és Kore érdekeibe ütköznek. A kínai kormány a választ annak jelölül tekinti, hogy a flotta ideiglenes áttelése tartós megszállássá fog válni.

A szultán és Milán.

Belgrád, febr. 23. (Az Esti Hírlap távirata.) A szultán Milán királynak a szerb tényleges hadsereg főparancsnokának az arany Intiaz-érmét adományozta.

A nagy hajókatasztrófa.

Bécs, február 23. (Az Esti Hírlap távirata.) Azon vesztesség alkalmából, mely az Egyesült-Államok tengerészetét a »Maine« hadihajó elpusztulása által érte, Spaun báró tengerészeti altengernagy parancsnok, Mr. Longhoz, a tengerészeti hivatal államtitkárához a következő részvét táviratot intézte Washingtonba: »A Maine hajó elpusztulásának megrázó hírére, az osztrák-magyar haditengerészet nevében, őszinte részvételem nyilvánítom.«

Spaun altengernagy. Spaun báró tengerészeti parancsnok erre ma táviratilag a következő választ kapta:

A »Maine« hadihajó elpusztulása alkalmából intézett részvéttáviratának átvételét tisztelettel elismerem és felkérem szíveskedjék az osztrák-magyar hadi és tengerészeti ügyosztálynak rokonszenve ezen bizonyítékáért, az Egyesült államok tengerészetének köszönetét átadni.

ESTI HIREK.

Az udvar Budapesten.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A király, mint rendesen, ma is korán kelt s a verőfényes szép reggelen hosszabb sétát tett a budai királyi palota alsó kertjében.

Reggel nyolczkor a szent Zsigmond-kápolnában ünnepi istentisztelet volt, amelyet Vezinger Károly apát-plébános tartott. Az istentiszteleten megjelent 6 felsége a király, Ferencz Szalvátor főherceg és felesége, Mária Valéria főhercegnő. A templom hajója főúri hölgyekkel és udvari tisztviselőkkel telt meg.

Mise után következett a hamvazás szertartása, melyben azonban a királyi család nem vett részt. Ő felsége ugyanis mise után dolgozó szobájába vonult. Ferencz Szalvátor főherceg pedig feleségével, Mária Valéria főhercegnővel a nyugati pályaudvarba kocsizott, ahonnan 9 órakor elutazott

Waisebe. A főhercegi pár kíséretében volt Bombelles grófnő udvarhölgy és Léderer báró százados főudvarmester.

Lajos Győző főherceg kíséretével tegnap visszautazott Bécsbe.

A király délutáni két óraker a műcsarnokot látogatta meg, ahol behatóan megszemlélte a Verescsagin kiállítását.

Wlassics miniszter, Andrássy Tivadar — elnök, Harkányi Frigyes alelnök Berzeviczy Albert, Andrássy Aladár, Benkő Kálmán igazgató, Rohonczy György térparancsnok, Ambrozovics Dezső, Telepi Károly, Dudics Andor, Basch Gyula, Ujváry Ignác, Zala György, fogadták a királyt, aki 2 óra után pár percczel érkezett meg Ditrichstein herceg kíséretében.

A lépcső alján Wlassics miniszter, Andrássy Tivadar gróf és Verescsagin fogadták.

Verescsagint e szavakkal szólította meg a király:

Vous avez changez votre couleur? ! amivel azt akarta jelenteni, hogy mióta nem látta megöszült.

Városi ügyek.

A főváros és márczius 15. ike. A belvárosi bizottsági tagok indítványt készítettek benyújtani a közgyűléshez, hogy a főváros hatósága diszközgyűléssel és ünnepélyes istentisztelettel ünnepelje meg márczius 15-ikének félszázados évfordulóját, tekintettel arra, hogy 1848-ban maga Pest város hatósága is egyik főtenyezője volt a márczius 15-iki eseményeknek. Az indítvány benyújtása előtt a belvárosiak bizalmas érintkezésbe léptek a többi kerületekkel. A lipótvárosi bizottsági tagok kivételével mind helyeselték az eszmét. A lipótvárosiak halasztást kértek addig még nem puhatolónak ebben a kérdésben, természetesen Bánffyval. Az újabb értekezleten, amikor Bánffy utasítása megjött, már valamennyi kerület ellene nyilatkozott a belvárosi indítványnak.

A vizivárosi választás. A második kerületi községi képviselők választásának ügyében ülésezett ma délután az igazoló választmány Mészáros János elnöke mellett. Sacher István dr. a választmány jegyzője fölolvasta a választási jegyzőkönyvet, amelyből kitént, hogy a választás a legnagyobb rendben történt. Konstatálták azután, hogy a szavazólapokat tartalmazó csomagok az elnök és a bizalmi férfiak pecsétjeivel ellátva, sértetlenül kerültek a választmány elé. Így rendben lévén minden, a választmány igazolta a választást. E szerint megválasztották törvényhatósági bizottsági rendes tagoknak: Szabó M. Ferencz, Kollár Lajos, Eckermann Ede, Duma György, Petrics Márk, Buday József dr., Csorba Ferencz dr., Hámpel Sándor, Moldoványi Sándor és Götz József dr.; pótagoknak: Kozma Gyula, Frommann István és Bauer József. A kerületi választmány tagjaivá megválasztották: Weber Adolf dr., Laumann József, Lissák Armin, Bauer József, Reisl József, Szabó Ignác, Szalay Győző, Szemler Mór, Mocskonyi Gyula, Weninger Mihály, Lindenbach István, Jencs Vilmos. A megválasztottak névsorát holnapról, 24-től kezdve 8 napon át füzszemlére teszik ki, hogy az esetleges panaszok ez idő alatt beadhatók legyenek, amelyeket azután az igazoló választmány márczius 4-én tartandó ülésén vesz elbírálás alá.

A főváros az országos diák-kongresszusnak. Az országos diák-kongresszus előkészítő bizottsága azzal a kéréssel fordult a fővároshoz, hogy a márcziusi diák-kongresszust anyagilag támogassa. Halmos János polgármester ma értesítette Herczegh Mihály dr.

egyetemi rektort és Komáromy Zoltán bizottsági elnököt, hogy a főváros a kongresszus költségeihez 500 frttal hozzájárul.

Rendőri hírek

Bécei kapitány az újságtörök ellen. A keleti pályaudvarban történt rendőri botrány végtárgyalása alkalmával történt, hogy tanuk gyanánt beidézték hirlapírók Clair Vilmos, Balogh Miklós, Mandovszky Richárd a végtárgyalási terem közelében, a tanuk szobájában beszélgetéssel töltötték az időt, várva, amíg a kihallgatás rájuk kerül. A beszélgetés tárgya a Kovács F. Sándor-féle ügygel kapcsolatban a rendőrség ténykedése volt. E közben egy Clair mint Balogh Miklós több esetet mondtak el, amelyekben a rendőrség átlépte hatáskörét. A hirlapírók beszélgetését végig hallgatta Bécei kapitány Kádár nevű detektívje, aki ezt a hallott beszélgetést olyformán mesélte el főnökének, hogy Clair és Balogh sértő és gyalázó szavakkal illették a fővárosi államrendőrséget. Bécei erre írásbeli jelentés kapcsán Clair Vilmos ellen ez ügyben a vizsgálat megindítását kérte a főkapitánytól. Rudnay kötelelességszerűleg el is rendelte a vizsgálat megejtését s annak vezetésével Ruttner dr. rendőrfogalmazót bízta meg. Ruttner már meg is kezdte a jelenvolt rendőri alkalmazottak: detektívek, rendőrök kihallgatását.

Elfogott tolvajok. Frankó Teréz rendőri felügyelet alatt álló leánynak a Hunyady-utca 43. sz. alatti lakásába távollétében Forster István budapesti születésű 17 éves kőműves és Zaller Antal budapesti születésű 15 éves betűszedő alkulesal behatoltak. Javában szeddegettek össze a lakásban levő holmit, amikor a leány hazajött. Lármát csapott s a házbeliek segítségével a két jó madarat átadták a rendőröknek. — Az újpület lebontásánál egy idő óta sorra tűntek el a munkások ruhái. — Az újpület lebontásánál egy idő óta sorra tűntek el a munkások ruhái. — Az újpület lebontásánál egy idő óta sorra tűntek el a munkások ruhái. — Az újpület lebontásánál egy idő óta sorra tűntek el a munkások ruhái. — Az újpület lebontásánál egy idő óta sorra tűntek el a munkások ruhái.

Törvény előtt.

A százezer forintos provizió. Berl és Ollendorf bécsi bankárok tudvalevőleg meg akarják újítani a kiállítási jegyberlet ügyéből kifolyólag Spitzer Gyula és Morzsányi Károly ellen folytatott pünpört és újabb bizonyítékokat jelentettek be a budapesti büntető törvényeséknél. A kir. ügyészség elegendőnek találta az új bizonyítékokat a kuria megszüntető határozatával szemben és ezért Baumgarten Izidor dr. kir. ügyész azt indítványozta, hogy rendelje el a bíróság az újabb vizsgálatot. A törvényesék az előzetes nyomozást el is rendelte és annak végrehajtásával Puscarin Gyula központi vizsgálóbíró bizta meg. Puscarin bíró több hónapon át foglalkozott az ügygel és a napokban végre befejezte a nyomozást. Ma pedig az ügyre vonatkozó összes iratokat érdemleges indítványtétel véget áttette a kir. ügyészséghez.

Két nagykereskedő bünpör. Szolnokon nagy port vert föl néhány évvel ezelőtt az a bünpör, amelyet Reisz Dávid és Reisz Jakab odaváló nagykereskedők ellen indítottak. Két okirat körül forgott a bünpör. Az egyik szerint vádlottak valami nagyobb ügylet megkötésekor 5000 forint előleget adtak volna Srángi Mihály kereskedőnek, aki ezután nemsokára öngyilkos lett. A másik sze-

rint vádlottak állítólag 7400 frtot adták az egyik szolnoki kávéházban Allschul Arturnak, a mostani svéd főkonzulkanak. Az okmányokon két tanu neve állott. Az egyik tanu Binét Sándor időközben azt a meglepő vallomást tette, hogy a tanualírást ő is meg társa is utólagosan eszközölték, mert erre Reisz testvérek által kényszerítve voltak. E vallomás alapján a két Reisz s a tanuk vizsgálati fogságba kerültek. Meg is tartották a végtárgyalást a szolnoki törvényesék előtt, amely azonban vádlottakat fölmentette. Az ügy a táblához került, amely az ítéletet föloldotta. Aszolnoki törvényesék tehát újból ítéltek s az ítélet megint fölmentő volt. A tábla megint föloldotta az ítéletet, minek folytán harmadikban tárgyalta az ügyet a szolnoki törvényesék. Az ügyész hamis tanúzásra való fölbujtás miatt szigorúan kérte megbüntetni a Reisz testvéreket, hanem a törvényesék most sem láttak elegendő okot marasztaló ítéletre s a vádlottakat felmentette. Így került most harmadikban a táblához az ügy. Dessenffy bíró előadása mellett ma tárgyalta a bünpört az ítélt tábla I. büntetőtanácsa, amely ez alkalommal helybenhagyta indokainál fogva a szolnoki törvényesék ítéletét.

A sztrájk. A nyári nagy sztrájkok alkalmával a rendőrség egész csomó olyan munkást tartóztatott le, akik ellen az a vád, hogy erőszakoskodással szemben is erőszakkal léptek fel. A büntető törvényesék most foglalkoznak ezekkel az ügyekkel és majdminden héten egy-két ilyen tárgyalást tart. Ma is két ácslegény állott a II. büntetőtanács előtt, amelyben Lenk Gyula táblai bíró elnökölt. A két vádlott, Nagy Lajos és Dobrovski József nyíltan beismerte, hogy társaikat a munka abbahagyására szólították fel, tagadta azonban, hogy erőszakot alkalmazott volna. A tanuk, köztük sok rendőr, azonban másként vallottak, és ezen vallomások alapján a bíróság megállapította a két vádlott véttségét. Mindkettőt a btkv. 172. §-ba ütköző magánosok elleni erőszak vétkessége miatt 4-4 napi fogházra ítélte és a büntetést a rendőrség fogházában töltött vizsgálati fogsággal kitöltötték vette. Az ítélet jogerős.

Ottocska Budapesten. Schosberger báró jószágigazgatóját Ottocska Gézát, ki a reá bízott huszonhatezer forinttal megszökött s akit Kopenhágában letartóztattak: a dán kormány kiadta s két kopenhágai detektív Budapestre hozta, hol a vizsgálóbíró azonnal megkezdte a kihallgatást. Ottocska szánandó állapotban van s annyira kimerült, hogy állni is alig bír. A büntetést nem kerülheti el, mert noha báró Schosberger kára megtérül, a Baranyamegyei Gazdasági Egyesületnek, melynek ő elnöke volt, gondjaira bízott huszonnégyezer forintja szintén elkallódott Ottocska kezén. A sikkasztó jószágigazgatónak tehát mit sem használt volna, ha családja pótolja is az elsikkasztott összeget, mert most már állami pénzekről lévén szó, ennek elsikkasztóját hivatalból üldözik. A vizsgálat befejezése után a budapesti büntetőbírósg fog itélni a szomorú híre vergődött Ottocska ügyében.

Különbélek.

A gyógyuló hercegaszony. Bécsi táviratunk szerint Klementina hercegnő az éjjel keveset aludt. Lélegzése és érverése még gyorsabb. Állapota eléggé megnyugtató.

Egy főispán a becsületbírósg előtt. A Rakovszky-Szalavszky ügyből kifolyólag összeült becsületbírósg ma esti fél hét óraker tart ismét tanácskozást, hogy végre ítéletet mondjon. Ertesztelünk szerint nincs kizárva, hogy ítélet előtt még újabb tanukat is foglalkoztatni. A felek megbízottai

különbö a képviselőház mai ülésén külön-külön többszörösen összejöttek és megbeszélték az esetleges teendőket. — Lapunk zártakor arról értesülünk, hogy a becsületbírósg eddig csupán az első kérdéssel foglalkozott, azzal tudniillik, vajjon Szalavszky bűnös-e a Hazánkban terhére rótt bűncselekményekben. A második kérdés, Szalavszky párbaj-képességének kérdése még szóba sem került.

A polgárság szabadságharoz ünnepe. A szabadságharoz ötven éves jubileumát rendező asztaltársaságok és az ezekhez csatlakozott polgári egyesületek tegnapi este tartott bizottsági értekezletén határozatilag kimondták, hogy eddigi tervüktől, az ünnepséget márczius hó 13-án, vasárnap megtartandó, eláll és azt keddre, márczius hó 15-re teszi át.

Elhunyt tanácsos. Berliini táviratunk szerint Schwabach J. L. titkos kereskedelmi tanácsos, a Bleichröderbankház senior-főnöke, ma szélütés következtében hirtelen meghalt.

Elgázolt állomásfőnök. Neustadtból távirat jelenti. Tegnap este az itteni vasuti állomáson Wagera állomásfőnököt egy herobogó személyvonat elgázolta, úgy hogy szörnyet halt.

Hamvazás. A főváros katolikus templomaiban a szokásos szertartások közt ülték meg ma hamvazó szerda ünnepét. Reggel kilenczkor volt az ünnepi istentisztelet, utána hamuszenteselés s a hívek meghamvazása. Az ajtatos hívek nagy számmal tolongtak az oltárok előtt, hogy hamvazásban részesüljenek. Az iskolásfiúk és leányok pedig tanáraik vezetése alatt vonultak a templomokba, ahol meghamvazták őket. Némely templomban olyan nagy volt a közönség, hogy a hamvazás délig tartott.

A mértékletesség elnököje meghalt. New-Yorkból érkezik a hír, hogy Frances Willard kisasszony, az amerikai nőemancipáció egyik vezéralakja és a mértékletesség erényének lelkes hirdetője pénteken meghalt. Willard kisasszony elnöke volt a nemzetközi keresztény mértékletességi négyeletnek, amely az egész világon 250,000 taggal bír. A derék miss, aki a mértékletességet annyira vitte, hogy még a férjhezmenetelről is lemondott, 58. évet élt.

A menza akadémika ifjusági választmánya egyhangulag elhatározta tegnapi esti ülésében, hogy kormányzótanácsot felkéri, hogy a szerződést Kabossal a mostani bérlővel ne kösse meg s ajánlja, hogy az önkéntes ápoló, gyamolító és oktató nővérek rendjének pályázatát fogadja el, vagy ha ezt a tanács nem helyeselné, a másik két pályázó valamelyikével kösse meg a szerződést.

Germanizálás a Ludoviceumban. A Ludovika akadémia a legmagasabb királyi herceg apjának, Józsefnek nádorsága alatt valósult meg és törvénybe iktatva magyar katonai intézet. A tapasztalat azonban az ellenkezőt bizonyítja. A Ludovika akadémia a folyó évi farsang alkalmából parancsnokságának védnöksége mellett a II. és I. évfolyam számára e hó 21-én vigesztélyt rendezett, a melyet látogatásával Grómon Dezső honvédelmi államtitkár is megiszott. Az államtitkár tehát közvetlen tanuja lehet, hogy a Ludovikában mily szépen halad a németítés. A műsor ugyanis nagyobbára német számokból áll, így többek között németül adták elő a Cox és Box bohózatot, amely pedig magyar fordításban is megvan, miután a nemzeti színházban is színe került; bemutatták továbbá a Barrison paródiát, német kuplé-betétekkel. A növendékek igen

ügyesen játszottak, meglátszott rajtuk, hogy a német zengerájokat zsenge koruk daczára is látogatják, egyszerűen a német orfeumok iránti érzéküknek kiváló jelét adták. Mint velünk közlik, a műsor összeállításába Csesznák Benő, vezér-örnagyt, a Ludovika parancsnoka is befolylt.

Szocialista forongás.

A szabolcsi állapotok.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Kis-Várda, február 22.

A kis-várdai járásban fellépett parasztmozgalomról a következőkről értesitem:

Inficiált 19 község, a járás valamennyi községe: Ajak, Anares, Berencs, Döghe, Dombrád, Fényes-Litke, Gyulaháza, Jéke, Kanyar, Kárász, Kékese, Kis-Várda, Komoró, Laskód, Pap, Pátróha, Petneháza, Thass és Veresmart. A községi előljárók, bíró és esküdtek legnagyobb részt szocialisták, a járás jegyzői kara teljes önmegadással igyekszik oda hatni, hogy az elbolondított népet kiábrándítsa, — a járási főszolgabíró Angyalossy Pál nap-nap mellett a járás veszélyeztetett községeiben jár, a lázongók panaszaikat meghallgatja, azokat atyailag csendre inti, a hivatalhoz beadott panaszok soron kívül intézteknek el s leginkább a főszolgabíró tapintatos eljárásának köszönhető, hogy a lázongás daczára a kirendelt tetemes karhatalomnak, legalább látszólag alábbhagy, s oly szintben tűnik fel, mintha a végleges feloszlásnak indulna, azonban sajnos, mert ez csak látszólagos, mivel a 19 községből Ajak, Anares, Komoró, Jéke, Gyulaháza, Laskód és Veresmart községeken van átlagos nyugalom, a járás többi községeiben a szocializmus köpenyge alá bujtattott lázongás egyre tart és mindennemű kezdetleges alakban nyilvánul.

Veresmart községben a jobb módú szocialis érzelmektől ment parasztság ellene van a dolognélküli mintegy 80 magukat »cuczilistáknak« nevező társaknak és egymás ellen készülnek viadalra.

Thass községben a szocialisták önmaguktól félnek, azt hajtogatva jó volna ha a kormány melegebben beletekintene az ügyekbe, mert baj lesz, ha nekik is muszáj majd a »cuczilista csatába« menni, ami a folyó év márczius 8-án vagy május 5-én fog kitörni, nekik pedig ő felsége I. Ferencz Józsefet meg kell védeni.

Pátróhai szocialisták aknamunkát végeznek, ami csodálatos e község lakosainál, mert bármi büntény elkövetéséül sem riad vissza, itt van a legtöbb lólopás és minden fajta paraszthunzutság e községben feltehető, közrendészeti tekintetben összesítve a járás 18 községének elkövetett mindennemű kihágásait, majdnem közmondásos: »bitang, zsvány mint a pátróhai paraszt.«

Klanyák község régi, ősi fészke a szocializmusnak, ezek a jegyzőt és bírót nem szerették, mert rendet tart közöttük, a paraszt itt evés helyett iszik és ha berug, akkor a jegyzőjét meg keresni, kapa, kaszával, hogy legyilkolja.

Kárász községben a szocializmus vibrál, hol le, hol feleségázott oktalanságokkal. De ennek is megvan a maga oka, mert a község el van adósodva s ha a községben megperdül az árveréshez hívó dob, ami — sajnos — gyakran esik meg, akkor a szocializmus lángra gyul.

Pap község értelmes és tevékeny jegyzője a szocialistáknak a legjobban van kitéve, a szemébe mondják, hogy »jért kívánják, mi miatt elfogatás is értent.«

Jéke községben a köznyugalmat Liptay Béla földbirtokos, Komoró községben Szalanczi Bertalan tiszteletbeli főszolgabíró földbirtokos tartják fenn. Itt nem is történt nagyobb kihágás, mert a nevezettek maguk tanácskoznak a néppel és térítik azokat a jobb útra.

Döghe községben a szocialisták nagyon el voltak keseredve papjuk ellen, őt okolták a katonaság elhelyezéseért, most megváltozott a helyzet, amennyiben a pap maga köré gyűjtve a szocialista vezéreket, előttük rehabilitálta magát, de mert a szocialisták okot keresnek, ennélfogva most az ellenszenv az előljáróság tagjai ellen fordult, holott épp az előljáróság határozta el, hogy a katonai karhatalomnak a községből való kivonása iránt a főszolgabíróhoz előterjesztést fog tenni.

Kis-Várda községben a szocialisták nagyon lehangoltak, mert a községi előljáróság a mai nap kidoboltatta, hogy Várkonyi vád alá helyezte és hogy lapja elkoboztatott. Itt van a járás valamennyi községe között a legtöbb baj és sérelem, kikelnek a »közbirtokosság« ellen, mely állítólag elyette vásárterüket, szedeti a vámot, elpusztította a község vagyonát képezet homokhordó helyet, közös legelőt, egyszerűen ezen testület ellen legnagyobb az elkeseredettség. Panaszt kívánnak tenni, annak a meghallgatását kérik, mert szerintők a nép jelenlegi helyzetét — ami eléggé nyomoruságos — csak a »közbirtokosság«-nak köszönhetik. Igazságot keresnek és nem járnak hunczutságban, nem akarnak földosztást csak igazságot, mint ahogyan a helyszínen járt Selley dr. min. tanácsosnak elő is adták, kérték azt is, hogy a sertésvész miatt a város a heli vásártól ne zárattassék el. hanem intézkedjék a hatóság, hogy a 28 napi községi zárlat helyett udvarzár legyen jövőben elrendelve — ami tekintettel arra, hogy a sertésvész járvány most már csak szörványosan jelentkezik, — méltányos is lenne, mivel Kis-Várdának sertéskereskedelme nagy.

Kárhoztatják a sajtót, hogy a kis-várdaiak jó hírnevét képtelenségekkel mint barikád-emelés, utcai harcok stb. forradalmi tevékenység »kacsázása« által megrendítették, mert a legutolsó vásár eme hírlapi téves híresztelések folytán teljesen néptelen volt, idegen kereskedőt nem lehetett látni és számtalan levél érkezett, mely a statáriális állapotokról felvilágosítást kér.

Ez idő szerint tehát elmondhatjuk, hogy a helyzet a karhatalom megerősítése óta látszólag javult, de csak látszólag, mert hamu alatt lappang a tűz.

Selley dr. min. tanácsos folytatja hivatalos körutját ma Kis-várdáról a tiszai járás székhelyére Mandokra utazott kíséretében van Jablancei Sándor csendőrtábornok és Br Feilitsch vármegyei főispán, valamint Szemere min. titkár, e hó 19-én Kis-Várdán a kis-várdai és döghei, 21-én a pátróhai és kárászi szocialista vezéreket halgatta meg a helyszínen. — Eljárásáról ugyan elmondhatja »veni« — de nem »vidi et vici«, mert a mozgalom tanulmányozására es annak legyőzésére pár óra nem elég s hogy a cuczilista vezérek fejét jól megmossuk szóval, nem vezet még azokat vissza az igaz hívők útjára.

Az 1888. XVIII. t.-czikk alapján elrendelendő s tervbe vett katonai behívás immár köztudomású és ez némileg lelohasztotta a lázongók kedélyét, bárha a katonai kötelezettségen kívül állók a tartalékosokat kintartásra intik.

SZÍNHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

A Nemzeti színházban: Az agglégények. Sardou V. vigjátéka. Főszereplők: Náday, Mihályfi. Vizvady, Gyenes és Paulayné. Kezdeté 7 órakor.

Az operaházban: Nincsen előadás. **A városi színházban:** A zsidónő. Halévy operája. Főszereplők: Ney D., Várady, Blätterbauer, Diósy H. B. Kezdeté 7 órakor.

A vígszínházban: Trüby. Potter színműve. Főszereplők: Deli E., Göth, Ráthonyi, Tapolcai és Fenyvessy. Kezdeté fél 5 órakor.

A népszínházban: A varázsgyűrű. D'Emery és Burani operettje. Főszereplők: Seirmai, F. Hegyi A., Kúry Klára, Solyósi és Kiss M. Kezdeté 7 órakor.

A magyar színházban: A Michulányok. Vanlov és Duval operettje. Főszereplők: Sziklai Kornél, Boross Endre, Komáromi Mariska és Vlád Gizella. Kezdeté 7 akor.

* **Ninon.** Sztojanovits Jenőnek ilyen című két felvonásos eredeti operája ez év márczius havában színre kerül a magyar királyi operában. A szerepeket már kiosztották. Ninont Áarányiné Wein Margit fogja kreálni. A próbákat már a jövő héten megkezdik.

* **Tina di Lorenzo Berlinben.** Az olasz művész német vendégszereplése csupán négy este fog kiterjedni. Először márczius 12-én lép fel a Vasgyáros Clair szerepében.

* **Az új szultán.** »A szultán«, Verő György szép operettje, már közel egy fél év óta lettint a népszínház műsoráról. Jövő héten megint előadják, még pedig új szereposztással. Az új szereplő Palóczyné Fabianek Berta lesz, a színház új énekesnője, aki »A szultán« czimszerepében mutatkozik be a népszínház közönségének. Palócznyé eddig a kolozsvári nemzeti színháznak volt a tagja.

A kulisszák mögöl.

A népszínház legközvetlenebb színésznője Vidorné, aki azonkívül hogy szép, még olyan nagyon jószívű is, hogy mindenkit és mindent sajnál, ami csak érdekes erre, csak éppen kollégái ersényét nem sajnálja. Az ő jószívűsége ugyanis abban nyilvánul, hogy amikor valami közhasznu gyűjtésről van szó, az meg se törtenhetik Vidorné nélkül, aki a színház buzgó gyűjtője.

De hogy ezek a megkopasztások nem apasztják a Vidorné iránti közszeretetet, megmutatta többek közt az az ajándék, amellyel őt ma Blaháné meglepte. Volt pedig ez az ajándék egy diszes böretű. Vidorné monogrammjával és ezzel a vésett dedikációval: »A néha gyakran kolduló jó Vidor mamának.«

Az etui magában rejtett egy csinos tömböt, amely akként van összefűzve, hogy a teleirt lapok letéphetők, ha pedig egészen lesoványodott a tömb, újabb papírkészlettel toldható meg.

A kedves ajándék mellé Blaháné levelet is irt, amelyikben azt igéri, hogy ha a szorgalmas gyűjtésekben elfogy a papír, szívesen ad helyette újat.

Igy hát nem kell busulniok a színpadi mezők liliomainak, lesz ezután is, aki felruhazza őket.

Egyéb gabonaneműekben az irányzat nyugodt, az árak nem változtak. Rosset 8.80—8.95, tengerit 5.20—5.25 és szobót 6.60—6.90 frton adtak el.

A határidőpiacon a forgalom szűk körre terjedt, a kenyérmagvak ára nem változott, ellenben a tengerit magasabb áron vásárolták.

Kötötték:

Buza tavaszra	12.08—12.03
Buza őszre	9.36—9.30
Rozs tavaszra	8.70—8.73
Tengeri máj.-jun.-ra	5.38—5.41
Zab tavaszra	6.51—6.53

A déli tőzsde zárlatjegyzései:

Buza tavaszra	12.03—12.04
» őszre	9.29—9.31
Rozs tavaszra	8.68—8.70
Tengeri máj.-jun.-ra	5.38—5.40
Zab tavaszra	6.50—6.51

A budapesti értéktőzsde. A kontremen fedezési vásárlásai megszilárdították az irányzatot, a vezető értékek élénkebb forgalomban emelkedtek.

Az előtőrszén előfordult kötések: magyar hitel. 381.25—382.50 osztrák hite részv. 364.—365.20 leszámitoló bank részv. 254.50—255 osztrák-magy. államvasut részv. 337.50—338.25 rimamurányi vas-mű részv. 245.—.—.— közuti vaspálya részvény 401—402.— villamos vasut részvény 277.50—278 frton.

Zárlatkor maradt: magyar hitel-részvény 382.50 osztrák hitel részvény 365.10 osztrák-magy államvasut részv. 338.25 leszámitoló bank részvény 255.—. jelzáloghitelbank részvény 264.50 közuti vaspálya részvény 403.— városi villamos vasut részvény 278.— forinton.

A déli tőrszén jegyzetek: magyar hitel-részvény 382.50—383.— osztrákhitelrészvény 365.20—365.50, osztrák-magyar államvasut részvény 338.25—338.50 leszámitoló bank részvény 255.—255.25 jelzáloghitelbank részvény 264.50—264.75 rimamurányi vas-mű részvény 245.—.—.— közuti vaspálya részvény 403.—402.75 városi villamosvasut részv. 278.—.—.— forinton.

Déli zárlatkor: magyar hitelrészvény 382.75 magyar aranyjárdék 121.25 magyar koronajárdék 99.40, pesti magyar kereskedelmi bank részvény 1398.—, osztr. hitelrész. 365.30 leszámitolóbank részvény 255.25 jelzáloghitelbank részvény 264.75 rimamurányi vas-mű részvény 245.—, salgótarjáni kőszénbánya részvény 590.— déli vasut részvény 80.50 városi villamos részvény 278.—, közut vaspálya részvény 402.75 forinton.

A gabonaüzlet Bécsben. A spekuláció csekély érdeklődése következtében az árak hanyatlottak.

Jegyzések:

Buza tavaszra	11.91—11.93
Rozs tavaszra	8.94—8.96
Tengeri máj.-jun.-ra	5.68—5.70
Zab tavaszra	6.86—6.88

A bécsi értéktőzsde. A külföldi kedvező jelentések a spekulációt vételekre ösztönözték, a forgalom meglénkített.

Jegyzetek: osztrák hitelrészvény 365.50 magyar hitelrészvény 382.75, magyar aranyjárdék 122.25, magyar koronajárdék 99.40 anglo bank 162.50, osztrák-magyar államvasut részvény 338.50 frton.

Felölös szerkesztő: *Neszemély Artur.*

„Veres csagin kiállításá”

a városi Igeltu műcsarnokban I. NAPOLEON Orosországon 1812-ben 998. február 20-tól — márczius 20-ikáig Nyitva reggel 9 óratól este 9 óráig Villanyvilágítás. Belépő díj 30 kr. Buñet.

Hübner Frigyes

hentes-, csemege-, sajt-, vaj- és borüzlet Budapest, Váci-utca 12.

ajánlja legnagyobb választéku raktárát mindennemű finom likörök, cognac, pezsgők, befűtött sűtemények, csokoládé cukorkák, korai fűszerek és kora gyümölcsök, frisa fűszibarack, zöld borsó, földieper, saláta uborka és állandóan friss mákos és diós patkókban.

Buffet-Reggelizőszoba Megrendelések mulatságokra, ebédekre, vacsorákra házánál, legjobb kiszolgálás és legszebb rendezéssel a legolcsóbb árak mellett elogadtatnak.

KÖZGAZDASÁG.

Jelentéseka tőzsdékről.

A gabonaüzlet Budapesten. Minden ösztönzés híján a malnok tartózkodtak a vásárlástól. Elkelt 5000 q. buza változatlan áron.

A következő buzafajok kerültek forgalomba.

Tiszavidéki 100 mm.	76	kg.	12.90	frton
» 100 »	75	»	12.80	»
» 100 »	76	»	12.70	»
Raktáráru 2100 »	71	»	11.10	»
Romániai 1200 »	74.5	»	10.40	»